

OBSAH

	str.
Úvodní kapitola – <u>Mezinárodní společenství a jeho právní řád</u>	35
Kapitola I – <u>Historie mezinárodního práva a jeho nauky</u>	39
§ 1 – Přírozenoprávní škola	39
§ 2 – Mezinárodněprávní pozitivismus	42
§ 3 – Měnící se mezinárodní společenskopolitické okolnosti, jejich odraz v mezinárodním právu a jeho nauce	47
§ 4 – Vznik právního řádu mezinárodního	55
§ 5 – Pojmová a obsahová charakteristika (tradičního) obecného mezinárodního práva	61
§ 6 – Dosud používaná tehdejší odborná literatura, následné doktrinární směry	72
Kapitola II – <u>Subjekty mezinárodního práva</u>	83
§ 7 – Suverénní státy	83
§ 8 – Sukcese států	92
§ 9 – Ostatní subjekty mezinárodního práva	105
Kapitola III – <u>Mezinárodněprávní normotvorba a druhy pravidel mezinárodního práva</u>	123
§ 10 – Materiální prameny mezinárodního práva, důvod závaznosti mezinárodního obyčeje a obyčejová mezinárodněprávní pravidla	124
§ 11 – Druhy pravidel mezinárodního práva	136
§ 12 – Konsensus jako důvod závaznosti mezinárodní smlouvy a mezinárodněprávní smluvní pravidla	144
§ 13 – Mezinárodní smlouvy sjednané v plné formě – právo mezinárodních smluv	151
§ 14 – Jednostranné mezinárodněprávní akty	180

§ 15 – Mezinárodněprávní normativita a vnitrostátní právo	188
Kapitola IV – <u>Státní území a mezinárodní prostory</u>	211
§ 16 – Územní suverenita a územní výsost	211
§ 17 – Právní režimy vod vnitřních (národních)	223
§ 18 – Pobřežní vody a přiléhající pásma	241
§ 19 – Volné moře	256
§ 20 – Nadzemní prostory: vzdušný prostor a kosmický prostor	283
§ 21 – Antarktida	299
§ 22 – Mezinárodní ochrana životního prostředí	302
Kapitola V – <u>Obyvatelstvo</u>	321
§ 23 – Státní příslušnost	321
§ 24 – Mezinárodní cizinecké právo	341
§ 25 – Mezinárodní ochrana lidských práv	387
Kapitola VI – <u>Státní orgány</u>	425
§ 26 – Vnitřní státní orgány pro mezinárodní styk	426
§ 27 – Zahraniční orgány státu pro mezinárodní styk	430
Kapitola VII – <u>Mezinárodní orgány a organizace</u>	461
§ 28 – OSN a přidružené odborné organizace	462
§ 29 – Mezinárodní organizace regionální povahy	485
Kapitola VIII – <u>Smírné řešení sporů</u>	501
§ 30 – Poradní prostředky řešení sporů	503
§ 31 – Prostředky závazného řešení sporů	516
Kapitola IX – <u>Právní následky protiprávního chování</u>	537
§ 32 – Odpovědnost států	538
§ 33 – Obsah odpovědnostní povinnosti	598
§ 34 – Přímé donucení	622
§ 35 – Okolnosti vylučující protiprávnost	655

§ 33 – Obsah odpovědnostní povinnosti	598
157 Povinnost upustit od protiprávního chování	600
158 Povinnost reparace	602
159 Restituce	606
160 Kompenzace	608
161 Satisfakce	613
162 Uplatnění odpovědnosti	618
§ 34 – Přímé donucení	622
163 Donucení (represálie) v tradičním MP	622
164 Retorze	626
165 Pojem protiopatření v současném MP	627
166 Požadavek úměrnosti protiopatření	628
167 Vynucení trestního postihu provinilých státních orgánů	635
168 Pojem protiopatření v pojetí <i>Komise MP</i>	637
169 Sebeobrana	642
170 Ozbrojená opatření k vynucení ochrany lidských práv	649
171 Institut sebeobrany v pojetí <i>Komise MP</i>	653
§ 35 – Okolnosti vylučující protiprávnost	655
Kapitola X – <u>Právo mezinárodní bezpečnosti a právo ozbrojených konfliktů</u>	657
§ 36 – Systém kolektivní bezpečnosti	657
172 Kolektivní bezpečnost SN	658
173 Kolektivní bezpečnost OSN	660
174 Odzbrojení	666
175 Regulace zbrojení, jaderné zbraně	668
176 Bakteriologické a chemické zbraně	672
177 Konvenční zbraně, zákaz určitých typů	676
§ 37 – Právo válečné	681
178 Zahájení nepřátelství	683
179 Přerušování diplomatických styků v důsledku válečného stavu	684
180 Účinky válečného stavu na mezinárodní smlouvy	686
181 Právní postavení nepřátelských cizinců	689
182 Nepřátelský majetek	693

183 Mezinárodněprávní aspekty otázky tzv. Benešových dekretů	700
§ 38 – Pravidla vedení ozbrojeného boje	704
184 Haagské úmluvy válečného práva	705
185 Ženevské úmluvy o ochraně obětí války (humanitární právo)	711
§ 39 – Trestání válečných zločinů a jiných zločinů podle mezinárodního práva	721
186 Mezinárodní trestní tribunály <i>ad hoc</i>	722
187 Mezinárodní trestní soud	726
§ 40 – Zastavení nepřátelství a ukončení válečného stavu	731
188 Právní formy zastavení nepřátelství	732
189 Právní formy ukončení válečného stavu	738
§ 41 Válečná neutralita	748

Kapitola X. – <u>Právo mezinárodní bezpečnosti a právo ozbrojených konfliktů</u>	657
§ 36 – Systém kolektivní bezpečnosti	657
§ 37 – Právo válečné	681
§ 38 – Pravidla vedení ozbrojeného boje	704
§ 39 – Trestání válečných zločinů a jiných zločinů podle mezinárodního práva	721
§ 40 – Zastavení nepřátelství a ukončení válečného stavu	731
§ 41 – Válečná neutralita	748

OBSAH DETAILNÍ

Úvodní kapitola – <u>Mezinárodní společenství a jeho právní řád</u>	35
Kapitola I – <u>Historie mezinárodního práva a jeho nauky</u>	39
§ 1 – Přirozenoprávní škola	39
1 Klasická přirozenoprávní škola (17. stol.), její ideová osnova	40
2 Pozdní přirozenoprávní škola (18. stol.), tzv. Grotiani	41
§ 2 – Mezinárodněprávní pozitivismus	42
3 Vítězný nástup empirické metody poznávání mezinárodního práva	43
4 Dosud citovaný autor G. F. von Martens, jeho sbírka mezinárodních smluv	44
§ 3 – Měničící se mezinárodní společenskopolitické okolnosti, jejich odraz v mezinárodním právu a jeho nauce	47
5 Rozmach arbitráže při řešení mezinárodních sporů	49
6 Právní názory nauky jako tzv. pomocný pramen MP	51
§ 4 – Vznik právního řádu mezinárodního	55
7 Materiální předpoklady zrodu obecně platného MP	55
8 Už tehdejší obecné MP je normativním výrazem praxe i potřeb mezinárodního společenství	58
§ 5 – Pojmová a obsahová charakteristika (tradičního) obecného mezinárodního práva	61
9 Uznání za subjekt tehdejšího obecného MP	61
10 Plná derogovatelnost působnosti tradičního obecného MP	63
11 Následky protiprávního chování v tradičním obecném MP	65
12 Přímé donucení v tradičním MP	68
§ 6 – Dosud používaná tehdejší odborná literatura, následné doktrinární směry	72
13 Reprezentativní díla pozdně-pozitivistické školy	73
14 Následné a současné doktrinární směry	76



Kapitola II – <u>Subjekty mezinárodního práva</u>	83
§ 7 – Suverénní státy	83
15 Suverenita státu mezinárodněprávně chráněna	84
16 Svou státnost musí (nový) stát též mocensky prosadit	85
17 Kompetence (výsostná práva) státu a jejich omezení	88
18 Státy složené	89
§ 8 – Sukcese států	92
19 Kodifikace pravidel o sukcesi států	93
20 Pojmové náležitosti sukcese států ve vztahu ke smlouvám	94
21 Sukcese států v otázkách majetkových	98
§ 9 – Ostatní subjekty mezinárodního práva	105
22 Povstalecká hnutí	105
23 Subjektivita mezinárodních organizací	110
24 Doktrinární otázka mezinárodněprávní subjektivity jednotlivce	114
25 Argumenty a pozitivněprávní dokumenty svědčící ve prospěch marginální subjektivity jednotlivce	116
Kapitola III– <u>Mezinárodněprávní normotvorba a druhy pravidel mezinárodního práva</u>	123
§ 10 – Materiální prameny mezinárodního práva, důvod závaznosti mezinárodního obyčeje a obyčejová mezinárodněprávní pravidla	124
26 Konstitutivní prvky tvorby mezinárodního obyčeje	125
27 Význam judikatury pro výklad obsahu obyčejového práva	130
28 Význam nauky pro výklad obsahu obyčejového práva	131
29 Kodifikace obyčejového práva	133
§ 11 – Druhy pravidel mezinárodního práva	136
30 Dispozitivní a kogentní obyčejová pravidla	136
31 Pravidla „hard law“ a „soft law“	138
32 Primární a sekundární pravidla	140
33 Význam termínu „principy mezinárodního práva“	141
34 Obecné zásady právní	143

§ 12 – Konsensus jako důvod závaznosti mezinárodní smlouvy a mezinárodněprávní smluvní pravidla	144
35 Obecně platné pravidlo <i>pacta sunt servanda</i>	145
36 Tacitní smlouvy	146
37 Písemné smlouvy sjednané ve zjednodušené formě	149
38 Ujednání, která nejsou mezinárodní smlouvou	151
§ 13 – Mezinárodní smlouvy sjednané v plné formě – právo mezinárodních smluv	153
39 Ratifikace smlouvy, její přijetí, schválení a přístup k ní	153
40 Právní vady konsensu	155
41 Smlouva nicotná (<i>non negotium</i>)	156
42 Smlouva absolutně neplatná (<i>negotium nullum</i>)	157
43 Pojem „mírová smlouva“	160
44 Publikování smluv sjednaných v plné formě	162
45 Výhrady k mnohostranným smlouvám	163
46 Výklad mezinárodních smluv	166
47 Účinky mezinárodní smlouvy	168
48 Ustanovení smlouvy o jejím skončení, vypovědění a odstoupení od ní	169
49 Kategorie podstatně změněných okolností (<i>rebus sic stantibus</i>)	171
50 Skončení smlouvy v důsledku jejího podstatného porušení	175
51 Revize a modifikace smlouvy mnohostranné	176
§ 14 – Jednostranné mezinárodněprávní akty	180
52 Jednostranné právní akty států	181
53 Jednostranné právní akty mezinárodních organizací	185
§ 15 – Mezinárodněprávní normativita a vnitrostátní právo	188
54 Požadavek recepce – tzv. transformace (materiální, formální)	190
55 Mezinárodní smluvní normativita k vnitrostátnímu převzetí	192
56 Doktrinární unifikující kategorie „mezinárodního práva trestního“	193
57 Mezinárodní pracovní úmluvy	197
58 Mezinárodní unifikační úmluvy	198

59 Doktrinární zobecnění vztahu MP a práva vnitrostátního	200
60 Řešení poměru mezinárodního a vnitrostátního práva v české ústavě a praxi	203
Kapitola IV – <u>Státní území a mezinárodní prostory</u>	211
§ 16 Územní suverenita a územní výsost	211
61 Výkon územní výsosti mimo vlastní státní území	213
62 Problematika nabývání státního území	215
63 Cese státního území	217
64 Státní hranice (delimitace, demarkace, pohraniční režimy)	219
§ 17 – Právní režimy vod vnitřních (národních)	223
65 Průplavy	224
66 Zmezinárodněné říční cesty	228
67 Námořní přístavy	234
68 Mořské zálivy	239
§ 18 – Pobřežní vody a přiléhající pásma	241
69 Pobřežní moře	241
70 Mořské úžiny (průlivy)	245
71 Souostrovňní vody	248
72 Přilehlé pásmo	249
73 Pevninná mělčina	250
74 Výlučné ekonomické pásmo	254
§ 19 – Volné moře	256
75 Námořní vlajka státní příslušnosti lodi	257
76 Ověřování totožnosti lodi při podezření z kogentně zakázané činnosti	260
77 Náležitosti práva pronásledování	265
78 Trestní jurisdikce v případech srážky lodí na volném moři	267
79 Bezpečnost námořní plavby a pomoc trosečníkům	269
80 Účast vnitrozemských států na využívání volného moře	271
81 Rybolov a ochrana ohrožených druhů	273
82 Ochrana podmořských kabelů a potrubí	276

83 Mořské dno a jeho podzemí pod volným mořem, společné dědictví lidstva	278
§ 20 – Nadzemní prostory: vzdušný prostor a kosmický prostor	283
84 Mnohostranná smluvní pravidla týkající se vzdušného prostoru	284
85 Právní režim kosmického prostoru	292
§ 21 – Antarktida	299
86 Koncepce „prvního objevu“	299
87 Internacionalizace Antarktidy	300
§ 22 – Mezinárodní ochrana životního prostředí	302
88 Zásady mezinárodního práva životního prostředí	303
89 Sektorové a transverzální smlouvy	314
Kapitola V – <u>Obyvatelstvo</u>	321
§ 23 – Státní příslušnost	321
90 Mezinárodněprávní pojem státní příslušnosti (občanství)	322
91 Opce podle mezinárodního práva	327
92 Zánik státní příslušnosti	329
93 Dvojí (víceré) státní občanství, bezdomovectví	330
94 Státní příslušnost právnických osob	336
§ 24 – Mezinárodní cizinecké právo	341
95 Vpuštění cizince na území teritoriálního státu	341
96 Odchod a vyhoštění cizince z území státu jeho pobytu	343
97 Azyl vnitrostátně a mezinárodně normovaný	345
98 Extradice	352
99 Uprchlíctví	357
100 Právní postavení cizinců na území státu pobytu	362
101 Pojem a náležitosti diplomatické ochrany	367
102 Požadavek vyčerpání vnitrostátních opravných prostředků	379
103 Omezení a výjimky z institutu diplomatické ochrany	385
§ 25 – Mezinárodní ochrana lidských práv	387
104 Kogentně normovaná mezinárodní ochrana lidských práv	387
105 Smluvní úprava OSN mezinárodní ochrany lidských práv	393

106 Evropská úprava ochrany lidských práv	409
107 Mezinárodní a evropská ochrana menšin	422
Kapitola VI – <u>Státní orgány</u>	425
§ 26 – Vnitřní státní orgány pro mezinárodní styk	426
108 Postavení hlavy státu při pobytu v cizině	427
109 Postavení ostatních představitelů státu při pobytu v cizině	429
§ 27 – Zahraniční orgány státu pro mezinárodní styk	430
110 Diplomatičké orgány	431
111 Počátek a skončení diplomatičké mise, přerušeni diplomatičkých styků	433
112 Funkce diplomatičkých orgánů	436
113 Diplomatičká nedotknutelnost	439
114 Objekty diplomatičké mise jako humanitární útočišče	442
115 Jurisdikční imunita	445
116 Fiskální a celní výhody diplomatičkých misí	450
117 Konzulární orgány	451
118 Stále mise u mezinárodních organizací	457
Kapitola VII – <u>Mezinárodní orgány a organizace</u>	461
§ 28 – OSN a přidružené odborné organizace	462
119 Přijímání členů	463
120 <i>Rada bezpečnosti</i> , její funkce	465
121 <i>Valné shromáždění</i> , jeho funkce	470
122 Sekretariát OSN	474
123 <i>Hospodářská a sociální rada</i>	477
124 Odborné organizace OSN	479
§ 29 – Mezinárodní organizace regionální povahy	485
125 <i>Rada Evropy</i> (RE)	486
126 <i>Evropská unie</i> (EU)	487
127 <i>Organizace amerických států</i> (OAS)	494
128 <i>Arabská liga a Organizace africké jednoty</i> (OAJ)	495
129 <i>Organizace Severoatlantické smlouvy</i> (NATO)	498

Kapitola VIII – <u>Smírné řešení sporů</u>	501
§ 30 – Poradní prostředky řešení sporů	503
130 Přímé diplomatické jednání	503
131 Vyšetřovací komise	505
132 Dobré služby a mediace	507
133 Smírčí řízení	510
134 Politické řešení sporů	515
§ 31 – Prostředky závazného řešení sporů	516
135 Vývoj mezinárodní arbitráže	517
136 <i>Stálý rozhodčí soud</i> (SRS)	519
137 Pravidla rozhodčího řízení	521
138 <i>Mezinárodní soudní dvůr</i> (MSD)	526
139 Tzv. sporné řízení před MSD	529
140 Posudky MSD	533
Kapitola IX – <u>Právní následky protiprávního chování</u>	537
§ 32 – Odpovědnost států	538
141 Následky protiprávního chování v tradičním MP	538
142 Kodifikace pravidel o odpovědnosti států	541
143 Pojmové náležitosti protiprávního chování státu	548
144 Přičítání státu chování jeho orgánů	553
145 Orgány povstaleckého hnutí	556
146 Orgány <i>de facto</i>	559
147 Jednání soukromých osob	563
148 Jednání cizích orgánů	566
149 Orgány mezinárodních organizací	569
150 Problém platnosti mezinárodního závazku	573
151 Činnostní a výsledečné závazky	576
152 Protiprávní čin časově okamžitý a pokračující	582
153 Nepřímá odpovědnost za protiprávní chování jiného státu	589
154 Odpovědnost při donucení k protiprávnímu činu	592
155 Pomoc nebo podpora při protiprávním chování	594
156 Spoluúčast na protiprávním chování	596